

TANDEM – Koordinační centrum
česko-německých výměn mládeže

Česko – německý informační den k přeshraniční spolupráci v předškolní oblasti

ODMALIČKA - VON KLEIN AUF

23. ledna 2007

ve společenském domě „Střelnice“ v Děčíně

Zpráva z informačního dne

- Účastníci:** německé a české učitelky a ředitelky MŠ z příhraničních okresů Teplice, Ústí nad Labem, Děčín, Weißeritzkreis, Sächsische Schweiz a Bautzen, rodiče, zástupci zřizovatelů MŠ, Saského ministerstva sociálních věcí a představitelé statutárního města Děčín
- Počet:** 34 českých a 14 německých účastníků/ účastnic
- Vedení:** Kateřina Jonášová (Tandem Plzeň) a Hana Bejlková (Tandem Regensburg)
- Program:**
- 14:00 Přivítání, představení Tandemu
  - 14:30 Informace o poradenství a programu podpory přeshraniční spolupráce česko-německých projektů v předškolní oblasti
  - 14:45 Modelové projekty podél česko-německé hranice
  - 15:30 Prezentace knihy „Hrátky s češtinou – Wir spielen Tschechisch“
  - 15:45 Referát o česko-německé spolupráci mateřské školy „Birkenhof“ v Hartau s českým partnerským zařízením
  - 16:15 Referát o počátcích přeshraniční spolupráce mateřských škol „Sluníčko“ z Krupky a „Sonnenschein“ z Geisingu
  - 16:30 Dotazy, diskuse, možnost navázání kontaktu a vzájemného seznámení

Vše bylo simultánně tlumočeno.

Informace o poradenství a programu podpory „Odmalička – Von klein auf“

Koordinační centrum česko-německých výměn mládeže TANDEM podporuje **spolupráci českých a německých předškolních zařízení** v příhraničních regionech. V rámci programu „Odmalička - Von klein auf“ podporuje Tandem setkávání dětí do 6 let a výměnu zkušeností mezi českými a německými pedagogickými pracovníky. Finanční podporu vybraných projektů doplňuje široká nabídka informací a poradenství na téma přeshraniční spolupráce v předškolní oblasti. Cílem je zintenzivnění česko-německé spolupráce, motivace zainteresovaných mateřských škol, rodičovských iniciativ a pomoc při hledání partnerské organizace v příhraničním regionu.

Pravidelná a dlouhodobá **setkávání českých a německých dětí do 6 let** vedou děti k bezproblémové komunikaci s jinými kulturami, všestranně podporují vývoj jednotlivce a přinášejí tak mnohé pro budoucnost příhraničního regionu. Děti nepotřebují znalost cizího jazyka k tomu, aby si spolu mohly hrát. Mohou si ale cizí jazyk osvojit hravou formou již v tomto raném věku, což v pozdějším životě ocení.

V rámci informačního dne představil Ing. Jan Lontschar (ředitel Tandemu Plzeň) nabídku **informací a podpory ze strany Tandemu**. Hana Bejlková (Tandem Regensburg) referovala o **programu podpory „Odmalička - Von klein auf“** a Kateřina Jonášová (Tandem Plzeň) informovala o různých formách česko-německé spolupráce mateřských škol a o **zkušenostech zajímavých projektů**, které v této oblasti aktivně pracují.

Prezentace knihy „Hrátky s češtinou – Wir spielen Tschechisch“ a praktické tipy pro její využití v běžném programu mateřských školek

Paní Ludmila Kváčová je českou spoluautorkou knihy „Hrátky s češtinou – Wir spielen Tschechisch“. Kniha je určena především učitelům / učitelkám mateřských a základních škol, rodičům a dalším zájemcům. Zabývá se tematickými okruhy, které se odrážejí v běžné slovní zásobě předškolních dětí, jako například rodina, zvířata, barvy, lidské tělo a další. Ke každému tématu jsou v knize slovíčka, hry s metodickými pokyny, písničky, tance či nápady a návody k pracovní činnosti. Základním prvkem činností je vždy hra.

Podnětem k sepsání této knihy byl vstup České republiky do EU a s tím spojený zájem o český jazyk, který v Německu v posledních letech stoupá. Vhodná učebnice češtiny pro děti do 6 let tehdy ještě neexistovala.

Při výuce cizího jazyka v raném věku je důležité používat co nejvíce praktických a názorných materiálů, např. omalovánky, prstových maňásků, písní, tanců, říkadel apod. K výuce dětí předškolního věku se báječně hodí také jednotlivé části těla, jako např. prsty k naučení čísel, děti rádi hrají i krátké pohádky a příběhy. Nová slovíčka je třeba často opakovat a interaktivním způsobem.

Referát o česko-německé spolupráci mateřské školy „Birkenhof“ v Hartau s českým partnerským zařízením

Paní Sabine Rapat, ředitelka mateřské školy Birkenhof v Hartau, představila ve svém příspěvku již několik let trvající spolupráci s mateřskou školou z Hrádku nad Nisou.

Děti z obou zřízeních, především děti předškolního věku, se ze začátku setkávaly jednou měsíčně, nyní se tato setkání konají každých 14 dní. Při každém setkání se děti naučí v obou jazycích nová slovíčka. Mnohem důležitější je však čas, který spolu děti stráví. Díky pravidelným setkáváním děti nejenže pochopí, že kromě jejich mateřského jazyka existují ještě jiné jazyky, společné zážitky je dovedou k intenzivnímu přátelství bez ohledu na státní hranice, národnost a jazyk. Stejně tomu je i mezi pedagogickými pracovníky a rodiči.

Díky finančním příspěvkům z programu podpory mohou obě partnerské školky pořádat i výlety nad rámec pravidelných setkání. Děti spolu podnikli několik pěších túr a společně již pekly chléb. Děti z Hartau se jednou týdně učí češtinu – pravidelnou výuku zajišťuje bez nároku na odměnu jedna maminka, která hovoří také česky.

Paní Rapat podotkla, že při přeshraniční spolupráci předškolních zařízení je důležité, aby spolupracovníci projevili porozumění pro druhého a aby se pedagogické koncepty obou zřízeních shodovaly. Velmi důležité je také, aby děti při setkáních měly dostatek času na hraní, při kterém dochází k běžné interakci, aby se mohly lépe poznat. Jedině tak mohou mezi nimi vzniknout silné přátelské vztahy.

Referát o počátcích přeshraniční spolupráce mateřských škol „Sluníčko“ z Krupky a „Sonnenschein“ z Geisingu

Paní Eva Kučerová, ředitelka mateřské školy „Sluníčko“ v Krupce, referovala o počátcích spolupráce s mateřskou školou „Sonnenschein“ v Geisingu.

Již od roku 1990 měly děti z mateřské školy Sluníčko možnost učit se němčinu. Tato nabídka se u dětí i u jejich rodičů těšila velkému zájmu. Poslední tři roky však zájem o výuku německého jazyka upadá, děti i jejich rodiče projevují zájem především o angličtinu. Tento trend vedl vedení mateřské školy k hledání partnerského zařízení v Německu, aby se opět zvýšila motivace a zájem dětí o německý jazyk. Protože existuje partnerství měst Krupka a Geising, spolupráce s mateřskou školou v Geisingu se přímo nabízela. Brzy došlo k návštěvě pedagogických pracovníků, rodičů a dětí z Geisingu v Krupce a později i k návštěvě zástupců české školky v německém zařízení.

Další významný krok vpřed představovala společná účast na informačním dni programu „Odmalička - Von klein auf“ 24. listopadu 2006 v saském Marienbergu. Na základě tam získaných informací byla k 1. 12. 2006 podána žádost o příspěvek na podporu přeshraniční spolupráce, která byla ze strany TANDEMU podpořena. Na rok 2007 je naplánováno celkem šest setkání, čtyři z toho se odehrají v Krupce a dvě v Geisingu.

Ze spolupráce mohou profitovat nejen děti, ale také zúčastněné pedagogické pracovníce. Proto v Krupce chtějí do společných aktivit zapojit co nejvíce učitelů. Obě partnerská města sehrála v počáteční fázi partnerství předškolních zařízení důležitou roli a pomáhají i nadále především finanční podporou projektu.

Diskuse a další nabídka

Během informačního dne byly zodpovězeny otázky na téma hledání partnera na druhé straně hranice, možnosti financování setkávání dětí do 6 let, podpora ze strany měst a obcí a právní aspekty přeshraničního setkávání v oblasti mateřských škol. Další otázky bylo možné formulovat na listinu přání nebo se zeptat přímo pracovníc Tandemu či paní Brigitte Wende ze Saského ministerstva sociálních věcí.

Podané informace byly doplněny ukázkou odborné literatury, článků, učebních materiálů apod. Mimo oficiální program měli účastníci možnost osobního rozhovoru a navázání přeshraničních kontaktů.

Protokoll: Hana Bejlková, vonkleinauf@tandem-org.de

Překlad: Marcela Becker, Kateřina Jonášová, kjonasov@tandem.zcu.cz

Kontakt: TANDEM – Koordinierungszentrum Deutsch-Tschechischer Jugendaustausch
Maximilianstr. 7, D – 93047 Regensburg

TANDEM – Koordinační centrum česko-německých výměn mládeže
Sedláčkova 31, CZ – 306 14 Plzeň

Tento projekt je podporován:

EU v rámci programu
INTERREG IIIA

Bundesministerium
für Familie, Senioren, Frauen
und Jugend

Robert Bosch **Stiftung**

Děkujeme!